

MINISTER
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Bogdan Zdrojewski
DPD/1081/08/AJ

Warszawa, 23 czerwca 2008 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Wznowmy prace Marszałku,

dziękuję za złożone przez Pana Senatora Czesława Ryszkę *Oświadczenie* wyrażające troskę o *Muzeum Polskie w Rapperswilu* i zaniepokojenie dalszą egzystencją tej wyjątkowo zasłużonej dla zachowania polskiego dziedzictwa kulturowego i tożsamości narodowej placówki. Proszę przyjąć zapewnienie, że trwająca od lat współpraca z *Muzeum Polskim w Rapperswilu*, instytucją członkowską *Stalej Konferencji Muzeów, Bibliotek i Archiwów Polskich na Zachodzie* ma priorytetowe znaczenie dla Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Historia i efekty tej współpracy (w ramach Programu Operacyjnego Dziedzictwo Kulturowe”, Priorytet 3: *Ochrona dziedzictwa narodowego poza granicami kraju*) zostały przedstawione w mojej odpowiedzi na wcześniejsze *Oświadczenie* w tej sprawie Pana Senatora Jana Wyrowińskiego.

Jednakże niepokoić musi aktualna, niełatwa sytuacja *Muzeum Polskiego* i jego dalsza egzystencja w zamkowych wnętrzach, mająca 140-letnią historyczną tradycję. Sprawa, ze względu na delikatną materię, wymaga ostrożnego i przemyślanego działania. Nie wyobrażamy sobie sytuacji, w której Muzeum miałoby opuścić mury historycznej siedziby. Intencją *Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego* jest utrzymanie i wspieranie instytucji emigracyjnych promujących polską kulturę, historię i tradycję, na ich własnym gruncie, w ich uznanych przez środowiska międzynarodowe i polonijne, siedzibach. Perspektywa opuszczenia przez *Muzeum* zamku rapperswilskiego wywołała wiele emocji jednocząc środowiska działające dla zachowania polskiego dziedzictwa kulturowego poza granicami kraju. Oczywista ranga tej sprawy spowodowała podjęcie wspólnych starań dla ratowania *Muzeum Polskiego*, prowadzonych przez MSZ, MKiDN, międzynarodowe środowiska twórcze i polonijne.

Chciałbym dobitnie podkreślić, że Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego będzie nadal wspierać działalność *Muzeum Polskiego w Rapperswilu*. W bieżącym 2008 r. podjęto kolejne przedsięwzięcia finansowane ze wspomnianego Programu Operacyjnego „Dziedzictwo Kulturowe” (Priorytet 3: *Ochrona dziedzictwa narodowego poza granicami kraju*), obsługiwanego przez Departament ds. Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą):

1. Przygotowanie projektu nowej ekspozycji muzealnej
2. Realizacja filmu dokumentalnego poświęconego *Muzeum Polskiemu w Rapperswilu* w trzech wersjach językowych: polskiej, niemieckiej, angielskiej (do września 2008 roku).
3. Organizacja konferencji międzynarodowej „Konfederacja Barska, jej konteksty i tradycje”, w związku z 140-rocznicą ustawienia Kolumny Barskiej „Polskiej Kolumny Wolności” i 200 rocznicą urodzin założyciela *Muzeum*, Władysława hr. Platera (25-27 września br.)
4. Prace konserwatorskie i restauratorskie przy Kolumnie Barskiej oraz wspólnym nagrobku Władysława i Karoliny Platerów oraz Henryka Bukowskiego przed zamkiem (23.04-7.05.08)
5. Inwentaryzacja zbiorów muzealnych.
6. Prace porządkowe i inwentaryzacyjne zasobów archiwalnych.
7. Opracowanie katalogu starych druków.

Na powyższe zadania Ministerstwo udzieli *Muzeum Polskiemu* wsparcia finansowego na ogólną kwotę 464 000 PLN. Ponadto w maju br. staraniem *Departamentu ds. Polskiego Dziedzictwa Kulturowego* za Granicą zakończono prace konserwatorskie i restauratorskie przy Kolumnie Barskiej oraz wspólnym nagrobku Władysława i Karoliny Platerów oraz Henryka Bukowskiego

W odpowiedzi na docierające do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego sygnały w sprawie dalszych losów funkcjonującego na zamku rapperswilskim, w marcu br. do Szwajcarii udała się delegacja *Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego*, w skład której weszli również przedstawiciele *Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej* w Bernie. Odbyli oni serię spotkań dotyczących przyszłości *Muzeum Polskiego*: z przedstawicielami *Towarzystwa Przyjaciół Muzeum Polskiego w Rapperswilu*, *Polskiej Fundacji Kulturalnej "Libertas"* w Rapperswilu, oraz członkami grupy „Pro Schloss”. Delegacja spotkała się również z władzami miasta Jona-Rapperswil i kantonu Sankt-Gallen. Przedstawiciele strony polskiej zapoznali się ze stanowiskiem każdej ze stron zainteresowanych przyszłością zamku rapperswilskiego i *Muzeum* oraz wysunęli argumenty za pozostaniem *Muzeum Polskiego* w Zamku. Odpowiadając na główne zarzuty dotyczące *Muzeum* – mało atrakcyjna ekspozycja, niewielka liczba zwiedzających, brak programów promocyjno-edukacyjnych, przedstawiono plan przedsięwzięć, które zostaną sfinansowane w 2008 r. z funduszy MKiDN. Należy zaznaczyć, że projekt nowej ekspozycji będzie powstawał we współpracy ze stroną szwajcarską i konsultowany będzie z władzami miasta Jona-Rapperswil. Gotowa ekspozycja zostanie zaprezentowana w 2009 r. W tej sprawie odbyło się w Rapperswilu, w dniach 19-20 czerwca br., pierwsze spotkanie polsko-szwajcarskiej komisji opracowującej nową koncepcję *Muzeum Polskiego*, z udziałem Pana Roberta Kostro, Dyrektora *Muzeum Historii Polski*.

Chciałbym podkreślić, że Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, doceniając szczególne znaczenie tak zasłużonej placówki jaką jest *Muzeum Polskie* w Rapperswilu, dołoży wszelkich starań, aby wesprzeć jej dalszą działalność, a także zapewnić nowoczesną formę ekspozycji i ochrony zbiorów. Jednocześnie pragnę poinformować, że zbliżające się obchody jubileuszowe 140-lecia działalności placówki odbędą się pod patronatem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego deklaruje także wsparcie merytoryczne i finansowe dla *Muzeum Polskiego* w latach przyszłych.

Z naszego punktu widzenia, kwestią najistotniejszą w obecnej chwili jest ułożenie właściwych relacji między władzami Fundacji „Libertas” a Towarzystwem Przyjaciół *Muzeum Polskiego* w Rapperswilu, zwłaszcza, że w obu tych podmiotach obecni są obywatele Szwajcarii. Uregulowanie powyższych kwestii będzie miało decydujące znaczenie dla przyszłej działalności *Muzeum Polskiego* w Rapperswilu. Jednocześnie chciałbym podkreślić, że zgodnie z sugestią MZS w publicznej debacie poświęconej *Muzeum Polskiemu* 24 czerwca br. (wymienionej w *Oświadczeniu*) obecni byli jedynie przedstawiciele *Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej* w Bernie. Organizatorem dyskusji były władze miasta Rapperswil, tak więc obecność oficjalnego przedstawiciela Polski mogłaby pogłębić wrażenie ingerencji w niezwykle istotne dla Szwajcarów suwerenne prawo do decyzji na poziomie społeczności lokalnej. Dyskusja publiczna służyła określeniu stanowisk przez poszczególne grupy interesów. Z jej konkluzji wynika, że w chwili obecnej nie ma bezpośredniego zagrożenia dla istnienia *Muzeum Polskiego* na zamku rapperswilskim. Jednakże *Muzeum* wymaga modernizacji, promocji, opracowania nowoczesnej formuły jego działania, co aktywnie wspiera MKiDN.

W podkreślonej powyżej konieczności promocji *Muzeum* wpisała się znakomicie ostatnia wizyta w Rapperswilu delegacji MKiDN (20-22 czerwca) z udziałem Pana Tomasza Merty, Podsekretarza Stanu: w dn. 20 czerwca br. dokonano w *Muzeum Polskim* uroczystego otwarcia wystawy archeologicznych ksiąg inwentarzowych dawnego *Prussia-Museum* „Ocalona Historia Prus Wschodnich” (rangę wydarzenia podkreślała obecność wśród zaproszonych gości m.in. ambasadorów Niemiec: Andreasa von Stechow i Litwy: Vytautasa Pleckaitisa oraz przedstawicieli *Ambasady Federacji Rosyjskiej* i *Ambasady Austrii* w Bernie); równolegle zaprezentowano ekspozycję „Tajemnice warsztatu dawnych mistrzów” przygotowaną przez Wydział Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki *Akademii Sztuk Pięknych* w Warszawie. Wydarzenia te powinny być rozumiane jako wyznacznik przyszłej ewolucji *Muzeum Polskiego* z placówki stricte muzealnej w międzynarodowe centrum spotkań i europejskich debat intelektualnych.

Ponadto pragnę poinformować, że w dn. 20 czerwca br. w Bernie odbyło się spotkanie Pana Ministra Merty z Panem Yves Fischerem, wicedyrektorem Federalnego Urzędu Kultury (odpowiednikiem Podsekretarza Stanu), które było okazją do zainteresowania szczebla federalnego problemem *Muzeum Polskiego* w Rapperswilu.

Łęca *Yves Fischer* *szacunku,*

Z up. MINISTRA KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
PODSEKRETAARZ STANU
Tomasz Merta
Tomasz Merta

